

Toimenpiteet ihmisten toimeentulon ja yritysten maksuvalmiuden turvaamiseksi

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ensi vaiheen toimenpiteet kohdistetaan suoraan ihmisiin ja yrityksiin

- Poikkeustoimilla autetaan yrityksiä ja turvataan ihmisten toimeentulo vaikeassa tilanteessa.
- Työmarkkinajärjestöjen esitykset toteutetaan pääosin.
- Lisäksi turvataan yrittäjien ja freelancereiden toimeentuloa yritysmuodosta riippumatta.
- Tämä kokonaisuus tukee yrityksiä. Hallitus toivoo, etteivät kunnat ala laajasti irtisanomaan ihmisiä. Valtio katsoo kuntatalouden tilannetta erikseen.
- Toimet ovat määräaikaista ja voimassa 3 kuukautta.
- Työlainsäädännön muutokset koskevat kaikkia yrityksiä ja järjestöjä.

Järjestöjen esitysten pohjalta toteutettavat toimet

Sosiaalivakuutusmaksut ja EMU-puskuri (1)

- 1. Yksityisen sektorin työnantajan työeläkemaksun tilapäinen alennus 2,6 prosenttiyksikköä työmarkkinajärjestöjen esityksen mukaisesti**
 - Maksun alentamiseen käytetään työeläkejärjestelmän EMU-puskuria, joka on tällä hetkellä noin 7 miljardia euroa.
 - Tilapäinen alennus toteutetaan mahdollisimman nopeasti, kuitenkin viimeistään 1.6.2020. Se on voimassa 31.12.2020 saakka.
 - Yksityisen sektorin työnantajille tämä tarkoittaa 910 miljoonan euron kevennystä, jos voimaantulo on 1.6.2020.
 - Puskuri kartutetaan uudestaan korottamalla työnantajan maksua tilapäisesti vuosina 2022–2025 siten, että tilapäisen alennuksen vaikutus kompensoidaan kokonaan.

Sosiaalivakuutusmaksut ja EMU-puskuri (2)

2. **TyEL-maksun lykkäys 3 kuukaudella työmarkkinajärjestöjen esittämällä tavalla**
 - Vastaavat muutokset koskevat myös YEL-, MyEL- ja MEL-maksuja.

3. **TyEL takaisinlainauksen helpottaminen työmarkkinajärjestöjen esittämällä tavalla**
 - Valtio sitoutuu 80 % takaukseen.

4. **Työeläkeyhtiöiden asiakashyvityksistä pidättäytyminen työmarkkinajärjestöjen esittämällä tavalla**

Työlainsäädännön joustot (1)

5. **Lyhennetään yhteistoimintalain vähimmäisneuvotteluaikoja lomautustilanteessa nykyisestä 14 päivästä ja nykyisestä 6 viikosta molemmista 5 päivään.**
 - Valmistelu: TEM
6. **Laajennetaan lomautusoikeus koskemaan myös määräaikaisia työsopimuksia samassa laajuudessa kuin se koskee toistaiseksi voimassa olevia työsopimuksia. Lomautustilanteessa työntekijällä on oikeus työttömyysturvaan sekä oikeus purkaa työsopimus määräaikaisuudesta huolimatta.**
 - Valmistelu: TEM
7. **Lyhennetään työsopimuslain mukaista 14 päivän lomautusilmoitusaikaa 5 päivään.**
 - Valmistelu: TEM

Työlainsäädännön joustot (2)

8. Täsmennetään mahdollisuutta lomauttaa ennen yt-neuvottelujen päättymistä työmarkkinajärjestöjen toteamalla tavalla.

- Työmarkkinakeskusjärjestöt ovat yhtä mieltä siitä, että koronaviruksesta aiheutuva yrityksen tuotteiden tai palveluiden kysynnän äkillinen ja voimakas heikkeneminen, jonka seurauksena yritykselle syntyy tarve lomauttaa merkittävä osa yrityksen työntekijöistä, muodostaa YTL 60 §:ssä säädetyn poikkeustilanteen.
- Arvio tehdään tapauskohtaisesti. Kun perusteita poiketa yt-velvoitteista ei enää ole, työnantajan on viivytyksettä käynnistettävä yt-neuvottelut.

Työlainsäädännön joustot (3)

9. **Sallitaan koeaikapurku myös tuotannollisella ja taloudellisella perusteella. Samalla säädetään, että koeaikapurussa ei tule työttömyysturvan karenssia eikä omavastuupäiviä.**
 - Valmistelu: TEM

10. **Takaisinottovelvollisuus pidennetään 9 kuukauteen, jos työntekijä on irtisanottu koronatilanteen vuoksi toteutettujen määräaikaisten työlainsäädännön muutosten aikana.**
 - Valmistelu: TEM

Lomautetuksi tai työttömäksi joutuvien toimeentulo

11. **Työttömyysturvan omavastuupäivät poistetaan. Työttömyysturvan enimmäisaika ei kulu lomautusten aikana. Täsmennetään työttömyysturvalainsäädäntöä siten, että työntekijällä on oikeus työttömyyspäivärahaan myös silloin, kun lomautuksesta on sovittu.**
 - Valmistelu: STM
 - Omavastuupäivien poisto rahoitetaan valtion varoista.
12. **Työssäoloehto lyhennetään seuraavasti: jos työssäoloehto ei muutoin täyty, työssäoloehto on 13 viikkoa niissä työsuhteissa, jotka ovat alkaneet 1.1.2020 tai sen jälkeen.**
 - Valmistelu: STM
13. **Valtio varautuu tukemaan vuoden 2020 aikana 20 miljoonalla eurolla työttömyyskassojen toimintaa erikseen sovittavien periaatteiden mukaan.**
 - Valmistelu: STM

**Muita ihmisten
toimeentuloa ja
yritysten
maksuvalmiutta
vahvistavia
muutoksia**

Yrittäjien ja freelancereiden toimeentulo

14. Turvataan yrittäjien ja freelancereiden toimeentulo yritysmuodosta riippumatta työttömyysturvan kautta seuraavasti:

- Yritystoiminnan edellytysten tilapäisluonteinen heikentyminen koronan vuoksi on peruste arvioida yritystoiminta työllistävyydeltään sivutoimiseksi yritystoiminnaksi. Sivutoimisen yritystoiminnan perusteella henkilöllä on oikeus työttömyysetuuteen.
- Päätoimisesti työllistyneen yrittäjän työttömyysetuuden saaminen ei edellyttäisi yritystoiminnan lopettamista.
- Muutos ei erottele eri yhtiömuodoissa harjoitettua yritystoimintaa, mikä turvaa poikkeusoloissa yrittäjien yhdenvertaisuuden.
- Yrittäjän oma ilmoitus (kuvaus toiminnasta ja siitä, miten korona on vaikuttanut yritystoiminnan harjoittamisen edellytyksiin) riittäisi, mikä vähentää selvitystyön ja harkinnan tarvetta työ- ja elinkeinotoimistoissa.
- Valmistelu: TEM

